

ŠKOLSKA KULTURA I DISCIPLINA

OBLIK PONAŠANJA KOD UČENIKA	POSTUPANJE NASTAVNIKA PO MODELU RESTITUCIJE
Učestalo zakašnjavanje učenika /ce na čas /nastavu	<p>Model a) Učenik/ca koji kasni na čas,vrijeme koje provede u hulu škole dok čeka početak sljedećeg časa koristi pomažući dežurnom učeniku ili uposleniku škole;</p> <p>Model b) Učenik/ca koji učestalo kasni na čas nakon velikog odmora, vrijeme dok traje veliki odmor provede uz dežurnog nastavnika /cu i pomaže mu/njoj oko poslova dežurne na školskom času iz škole.</p>
Trčanje kroz školski hodnik	<p>Model a) Učenik/ca koji trči kroz školski hodnik, a bude evidentiran/a od strane dežurnog nastavnika/ce, treba da pripremi plakat,napiše priču o posljedicama i lošim stranama trčanja kroz školski hodnik, te prezentira razredu;</p> <p>Model b) Učenik/ca koji trči kroz školski hodnik, a bude evidentiran/a od strane dežurnog nastavnika/ce, narednu nastavnu sedmicu treba pomagati nastavniku/ci prilikom formiranja reda za dolazak na veliki odmor u salu za TZO, ulazak izlazak iz škole.</p>
Pravljenje nereda za vrijeme velikog odmora u dvorištu,učionici,hodniku (šaranje po zidovima, klupama,guranje prilikom silaska stepenicama)	<p>Model a) Učenik/ca koji pravi nered za vrijeme školskih odmora /bude evidentiran/a od strane dežurnih nastavnika/ca treba taj dan tokom malih i velikog odmora učionicu pripremiti za rad: obrisati tablu,očistiti opatke,oprati spužvu,pošložiti klupe i stolice ukoliko su u neredu,pomoći nastavniku/ci da podijeli radne materijale.</p>
Nepoštivanje dežurnih nastavnika /ca ,učenika/ca	<p>Model a) Učenik/ca koji bude evidentiran/a od strane dežurnih nastavnika da svojim ponašanjem pokazuje nepoštivanje dežurnog nastavnika/ce ,učenika/ce ili drugih zaposlenika,treba napisati nekoliko rečenica o razlozima njegovog/njenog ponašanja uz izvinjenje oštećenol osobi, koje će na javan način saopštiti.</p>
Bježanje sa časova /nastave	<p>Model a) Učenik/ca koji bude evidentiran/a od strane nastavnika/ce kao učenik koji/a ima veliki broj neopravdanih izostanaka, treba da na satu Odjeljenjske zajednice sa razrednikom/com napravi evidenciju o broju svojih neopravdanih izostanaka, te da kod kuće sa roditeljima napravi mini istraživanje o postotku propuštene nastave i lekcija.</p>
Neprimjereno odijevanje učenika/ca	<p>Model a) Učenik/ca koji je nekoliko puta opomenut/a od strane razrednika/ce za neprimjereno odijevanje u školi, treba detaljno pročitati kodeks škole o primjerenom odijevanju, te napraviti plakat na tu temu i obrazložiti ga pred svojim odjeljenjem.</p>

RAZREDNA KULTURA I DISCIPLINA

OBLIK PONAŠANJA KOD UČENIKA	POSTUPANJE NASTAVNIKA PO MODELU RESTITUCIJE
Bacanje otpadaka po učionici	<p>Model a) Učenik/ca koji učestalo nakon velikog odmora ili tokom malih odmora baca/ostavlja otpatke po učionici,a bude evidentiran od strane razrednika, treba da isti dan ostane u učionici nakon nastave, napravi kratki zapisnik u kakvom je stanju učionica i pospremi istu.</p>
Trčanje po učionici za vrijeme školskih odmora	<p>Model a) Učenik/ca koji učestalo za vrijeme odmora trči po učionici treba napisati sastav o tome zbog čega ima potrebu trčati po učionici,kakve mogu biti posljedice trčanja po učionici/školi, te pročitati taj sastav svome razredu;</p> <p>Model b) Učenik/ca koji učestalo za vrijeme odmora trči po učionici za vrijeme malih i velikih odmora treba naučiti neku igru koja ne podrazumijeva trčanje i fizičku aktivnost. Naučenu igru će prezentirati ostalim učenicima u odjeljenju i narednu nastavnu sedmicu za vrijeme školskog odmora igrati će tu igru sa ostalim učenicima u razredu.</p>
Unistavanje klupa ili ostalog namještaja u učionici	<p>Model a) Učenik/ca kome/kolj se dogodi da slučajno u igri ili namjerno ošteti školsku stolicu,klupu ili bilo koji drugi dio namještaja, te ispiše flomasterom školski namještaj treba postupiti prema modelu: „Pokvario/a si popravi.“ Od dežurnih spremioca u školi treba preuzeti deterdžent i obrisati ispisani namještaj, donijeti farbu te zajedno sa školskim domarom otkrpati, ekser zakucati i sl. Ukoliko se ne okrije počiniac, cijelo odjeljenje preuzima odgovornost i uključuje se u akciju popravke.</p> <p>Model a) Učenik/ca koji učestalo ometa čas pričinom/hodanjem po učionici, „upadanjem“ drugima u riječ, dobiti će zadatak iz nove lekcije koji treba riješiti do kraja nastave i prezentira ga razredu te će za isti biti ocijenjen/a;</p> <p>Model b) Učenik/ca koji učestalo ometa čas pričinom/hodanjem po učionici, „upadanjem“ drugima u riječ, dobiti će zadatak da u formi referata/prezentacije odopni lekciju od tog dana;</p> <p>Model c) Učenik/ca koji učestalo ometa čas pričinom/hodanjem po učionici, „upadanjem“ drugima u riječ,treba pripremiti za ostale učenike u razredu materijale/nastavne listove sa zanimljivostima vezanim za lekciju od tog dana.</p>
Nedonošenje domaće zadaće /nenaučena lekcija	<p>Model a) Učenik/ca koji/a ne uradi domaću zadaću, sljedeći dan donosi dvije zadaće (onu neuradenu i novu zadaću) i na početku časa rješava jedan od zadataka iz domaće zadaće na tabli;</p> <p>Model b) Učenik/ca koji/a ne uradi domaću zadaću/ne nauči lekciju, treba napraviti prezentaciju vezanu za temu /lekciju.</p>
Nedonošenje školskog pribora, udžbenika za rad	<p>Model a) Učenik/ca koji zaboravlja ne donosi udžbenike i ostali školski pribor nepohodan za praćenje nastave postaje zapisničar u razredu/odjeljenju i ima zadatak svaki dan da provjeri i evidentira jesu li svi učenici donijeli udžbenike i potreban pribor za rad. Taj učenik/ca će izvještaj podnijeti razredniku/učitelju sa evidencijom na kraju mjeseca o tome ko najviše zaboravlja pribor za nastavu i koliko puta.</p>
Nepoštivanje kodeksa oblačenja (nošenje kecelja)	<p>Model a) Učenik /ca koji često zaboravlja nositi radnu odjeću na nastavi ima zadatak napraviti razredni plakat o važnosti nošenja radne odjeće u školi, te da za cijeli mjesec vodi evidenciju za sve učenike o redovitosti oblačenja radne odjeće.Na kraju mjeseca sumira i podnosi rezultat nastavniku.</p>
Unistavanje ličnih stvari/predmeta drugih učenika	<p>Model a) Učenik/ca koji namjerno ošteti ili uništi lični predmet druga/ice u školi, treba da dogovori sa drugim/icom način na koji će učinjenu štetu nadomiriti: Da popravi uništeno, kupi novo ili se iskupi na neki drugi način.</p>

SOCIJALNA INTERAKCIJA – VERBALNI SUKOB

OBLIK PONAŠANJA KOD UČENIKA	POSTUPANJE NASTAVNIKA PO MODELU RESTITUCIJE
Vrijeđanje nastavnika/učenika	<p>Model a) Učenik/ca koji vrijeđa nastavnika ili druge učenike u razredu odlazi u time out-prekida trenutnu aktivnost i treba da razmisli o svome postupku. Osmisliti će način na koji će narednu nastavnu sedmicu pomagati učeniku/ci, nastavniku/ci, koji je vrijeđao /la;</p> <p>Model b) kada nekog uvrijedi treba da napiše deset lijepih pozitivnih osobina te osobe i preda mu na papiru uz izvinjenje;</p> <p>Model c) Kod kuće uradi domaći zadatak :lista razloga zašto nije ljepo vrijeđati druge i da to prezentuje razredu.</p>
Širenje neistine (laž) / tužakanje	<p>Model a) Učenik/ca koji širi neistinu/ili tužaka treba da napiše pismo drugu/ drugaricu u znak izvinjenja i preda mu to pismo;</p> <p>Model b) Učenik/ca koji učestalo tužaka treba kod kuće sa roditeljima da napravi prezentaciju na temu „Štvalo/a sam kako se osjeća moj drugi/drukarica kada se stalno žalim na njega/nju.“ i prezentuje razredu.</p>
Prijetnje	<p>Model a) Učenik/ca koji je evidentiran/a od strane nastavnika/ce da prijeti drugim učenicima odlazi u time out ,napušta aktivnost i promišlja o svom postupku, sa pristupa razgovoru sa nastavnikom/com ,pedagogom socijalnim radnikom i drugim stručnim saradnicima u školi;</p> <p>Model b) Učenik/ca koji izražava prijetnje drugim učenicima, ima zadatak da pronađe što više materijala na temu „Vršnjačko nasilje“ (Bullyng), da ga pročita i napravi prezentaciju koju će pokazati ostalim učenicima u razredu. Ukoliko učenik/ca ne može doći do materijala, nastavnik/ca ga upućuje na „Smjernice za postupanje u slučaju nasilja nad djecom u BiH“ - str. 62</p>
Psovke	<p>Model a) Učenik/ca koji je evidentiran/a od strane nastavnika/ce da izgovara psovke drugim učenicima odlazi u time out ,napušta aktivnost i promišlja o svom postupku, te pristupa razgovoru sa nastavnikom,pedagogom,socijalnim radnikom i drugim stručnim saradnicima u školi;</p> <p>Model b) Učenik/ca koji izgovara psovke drugim učenicima, ima zadatak da pronađe što više materijala na temu „Vršnjačko nasilje“ (Bullyng), da ga pročita i napravi prezentaciju koju će pokazati ostalim učenicima u razredu. Ukoliko učenik/ca ne može doći do materijala nastavnik/ca ga upućuje na „Smjernice za postupanje u slučaju nasilja nad djecom u BiH“ - str. 62</p>
Iznuđivanje novca,užine,školskog pribora	<p>Model a) Učenik/ca koji je evidentiran/a od strane nastavnika/ce, a prijavljen/a od strane ostalih učenika/ca da iznuđuje novac, užinu ili školski pribor ili iste predmete prisvaja bez dozvole, odlazi u time out ,napušta aktivnost i promišlja o svom postupku, te pristupa razgovoru sa nastavnikom,pedagogom,socijalnim radnikom i drugim stručnim saradnicima u školi.Nakon toga učenik/ca treba osmisliti načine na koje će popraviti urađeno u korist oštećenog učenika/ce.</p>

FIZIČKO NASILJE	
OBLIK PONAŠANJA KOD UČENIKA	POSTUPANJE NASTAVNIKA PO MODELU RESTITUCIJE
Tuča udaranje , guranje, pljuvanje, podapinjanie	<p>Model a) Učenik/ca koji je evidentiran od strane nastavnika da inicira tuču, guranje, pljuvanje ili podapinjanie spram drugih učenika/ca odlazi u time out -napušta aktivnost i promišlja o svom postupku, te pristupa razgovoru sa nastavnikom, pedagogom, socijalnim radnikom i drugim stručnim saradnicima u školi;</p> <p>Model b) Učenik/ca koji inicira tuču, guranje, pljuvanje ili podapinjanie spram drugih učenika/ca ima zadatak da pronade što više materijala na temu „Vršnjačko nasilje“ (Bullying), da ga pročita i napravi prezentaciju koju će prikazati ostalim učenicima u razredu. Ukoliko učenik/ca ne može doći do materijala nastavnik/ca ga upućuje na „Smjernice za postupanje u slučaju nasilja nad djecom u BiH“ str. 62.</p>

SOCIJALNO NASILJE	
OBLIK PONAŠANJA KOD UČENIKA	POSTUPANJE NASTAVNIKA PO MODELU RESTITUCIJE
Opaske koje se tiču odijevanja /izgleda	<p>Model a) Učenik/ca koji/ uznemirava druge učenike/ce opaskama na račun odijevanja /izgleda treba da napiše sastav/članak ili napravi prezentaciju na temu „Zašto je bitno nositi/odijevati skupu /markiranu odjeću/obuću“ je da svoj članak pročita pred odjeljenjem;</p> <p>Model b) Učenik/ca koji/ uznemirava druge učenike/ce opaskama na račun odijevanja /izgleda treba da napravi mini srazivanje sa vršnjacima iz razreda/škole na temu „Zašto je bitno nositi/odijevati skupu /markiranu odjeću/obuću“ ja da istraživanje prezentira razredu.</p>
Opaske koje se tiču učenika/ca iz nepotpunih porodica	<p>Model a) Učenik/ca koji/ uznemirava druge učenike/ce opaskama na račun nepotpunih porodica treba da istraži i napiše sastav/članak ili napravi prezentaciju na temu „Život samotane majke/oca“, te da članak pročitaju samo nastavnici;</p> <p>Model b) Učenik/ca koji/ uznemirava druge učenike/ce opaskama na račun nepotpunih porodica treba da napiše sastav o porodici, ulozi samotranog oca/majke i teškoćama sa kojima se susreću.</p>
Opaske koje se tiču učenika/ca sa poteškoćama u učenju, ili učenika/ca sa posebnim potrebama	<p>Model a) Učenik/ca koji/a uznemirava druge učenike/ce opaskama na račun poteškoća u učenju treba da napiše sastav/članak ili napravi prezentaciju na temu „Moj drug/ drugarica u razredu trebaju moju pomoć“ te da svoj članak pročita pred odjeljenjem;</p> <p>Model b) Učenik/ca koji/a uznemirava druge učenike/ce opaskama na račun poteškoća u učenju treba da određeni period (nastavnu sedmicu) provede sa tim učenicom/com u klupi pružajući mu pomoć oko učenja i rada.</p>
Opaske koje se tiču uzornih i odličnih učenika/ca	<p>Model a) Učenik/ca koji/a uznemirava druge učenike/ce opaskama na račun uzornih i odličnih učenika treba da napiše pismo na temu „Zašto mi smeća učenik/ca.....“ (imenovati odličnog učenika/cu), te da razmišli o razlozima koje je naveo/la u pismu i razgovara o tome sa drugom/drugicom;</p> <p>Model b) Učenik/ca koji/a uznemirava druge učenike/ce opaskama na račun uzornih i odličnih učenika treba da napravi mini srazivanje na temu pojam „štreber“ spram „odličan učenik“: istraživanje će realizovati u odjeljenju u vidu debate.</p>
Opaske koje se tiču religije,nacionalnih manjina	<p>Model a) Učenik/ca koji/a uznemirava druge učenike/ce opaskama na račun religije/nacionalnih manjina , treba da napiše sastav/članak ili napravi prezentaciju na temu „Ispod svega mi smo isti“ ili „Različitosti su vrijednosti“ i da svoj članak pročita pred odjeljenjem.</p>

POSTUPANJE NASTAVNIKA / CA PO MODELU RESTITUCIJE KOD NEPOŠTIVANJA PRAVILA ŠKOLE OD STRANE UČENIKA